

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Cena prenumeraty: w Łodzi z odnoś-
nem do domu i na prowincji rocznie mk. 72, pół-
rocznie mk. 36, kwartalnie mk. 18.—, miesięcz-
nie mk. 6.— Zagranicą kwartalnie mk. 2

Środa, 29 stycznia 1919 r.

Cena ogłoszeń: Na stronie 1. w tekście
mk. 2.50 f. za wiersz pięć jedno-ładowy. Nekro-
logia i Reklamy 1 mk. 50. Ogłoszenia zwyczajne
75 f. za wiersz pięć. Drobne po 10 fen. za wyraz

POLSKA

POŻYCZKA

PANSTWOWA

Ministerstwo Skarbu

Urząd Pożyczek Państwowych i Skarbu Narodowego

Marszałkowska Nr. 154

ogłasza niniejszem, że zapisy na Polską Pożyczkę Państwową 1918 roku "wymijają":

Kasy Urzędu,

**Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa, Towarzy-
stwo Kredytowe Ziemskie, Towarzystwa Kre-
dytowe Miejskie, oraz wszystkie Banki Akcyj-
ne i Domy Bankowe w swych Instytucjach
Centralnych i Oddziałach, Towarzystwa Wza-
emnego Kredytu, Towarzystwa Pożyczkowo-
oszczędnościowe i inne Instytucje Drobnego
Kredytu,**

a także Kasy Powiatowe i Poczty

Pożyczka 1918 r.—w wykonaniu dekretu oraz uchwały Rady Ministrów z dnia 3 listopada 1918 roku została wypuszczona na warun-
kach następujących:

- 1) Krótkoterminowe zobowiązania skarbowe (asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej 1918 r.) zabezpieczają się całym majątkiem Państwa
polskiego i wszystkimi jego dochodami.
- 2) Asygnaty są wypuszczane w odcinkach po 100, 500, 1,000, 5,000, 10,000 marek polskich, koron w walucie austriackiej oraz rubli:
- 3) Asygnaty oprocentowane są w stosunku 5 proc rocznie, przyczem procent będzie wypłacony nabywcom za rok z góry przez potrą-
cenie go z ceny sprzedażnej, z odpowiednim dyskontem w zależności od daty nabycia.
- 4) W dniu 1 listopada 1919 r. Skarb Polski wycofa asygnaty w drodze wykupu w walucie, w której asygnaty wydane zostały lub w
przejęcia Państwa Polskiego na nową walutę—w nowej walucie polskiej podług kursu, który obowiązywać będzie dla konwersji wszelkich
zobowiązań płatniczych.

Teatr Polski

Cegielniana 53.
pod dyrekcją Fr. Rychłowskiego

W środę, dnia 29 stycznia 1919 roku

Jutro, 30 b. m. premiera!

Eros i Psyche „Rycerz z łabędziem”

W Piątek, 31 stycznia r. b.

Pomysł panny Franciszki
komedia w 4 aktach Pawła Gavault

Na zasadzie art. 83 Ordynacji Wyborczej podaję do wiadomości, że wynik głosowania w dniu 26 b. m. na posłów do Sejmu Ustawodawczego jest następujący:

Lista Nr 1	otrzymała	— —	2 mandaty
3	.	— —	1
5	.	— —	1
7	.	— —	1
8	.	— —	2
9	.	— —	3

Tym sposobem na posłów z okręgu Nr 12, obejmującego m. Łódź, obrani zostali pp. 1) Bronisław Ziemięcki 2) Aleksander Napiórkowski, 3) Józef Spickerman, 4) Moszek Ela Halbern, 5) Dr. Jerzy Rosenblatt, 6) Leopold Skulski, 7) Antoni Harasz, 8) Walenty Michalak, 9) Ludwik Waszkiewicz i 10) Jan Dąbrowski.

Łódź, dn. 28 stycznia 1919 r.

Przewodniczący Głównej Komisji Wyborczej na Okręg, obejmując m. Łódź

K. Rossman.

Niemcy łódzcy.

Wiadomo powszechnie, jakie stanowisko w stosunku do polaków zajmowali zawsze Niemcy w Królestwie, specjalnie zaś Niemcy w Łodzi. Za czasów panowania moskiewskiego nawet na bardziej „spolszczeni” Niemcy udawali zawsze patriotów rosyjskich, wiernych poddanych carskich i stosunek swój do ludności rdzennej uzależniali zawsze od prądów, z Petersburga idących. Ci z Niemców, którzy zgłosili swój bezwzględny akces do społeczeństwa polskiego — to byli wówczas to tak nieliczne jednostki, że na palcach nieledwie policzyć by ich było można.

Podobnie rzecz stosunków polsko-niemieckich przedstawiała się w ciągu okupacji niemieckiej. Z chwilą zajęcia miasta naszego przez armię krzyżackie — jedna część naszych Niemców odrazu, bezapelacyjnie, stanęła na gruncie „Deutschland, Deutschland ueber alles” — na gruncie H.K.T., na gruncie otwarcie wrogim dla narodu polskiego. — Druga część Niemców wyczekiwała czasu jakiegoś, pozostając wierna swej ideologii rusofilskiej, a właściwie ideologii polityki rynków wschodu, polityki „pieniądza”.

Po rozbiciu Rosji ta druga część „neutralnych”, Niemców nadal zachowywała się niewyraźnie. Drugiego było potrzeba czasu, aby Niemcy łódzcy w swej większości uwierzyli w „możliwość” państwowości polskiej. Po proklamacji aktu „niepodległości” z 5 listopada 1915 r. dopiero Niemcy polscy zaczęli manifestować krzykliwe swą lojalność dla „przyszłości”, jak mówili, przwbudówki rzezy niemieckiej — dla państwa polskiego.

Hakata niemiecka atoli nadal zajmowała stanowisko całkiem otwarcie wrogie w stosunku do społeczeństwa polskiego. Otwarcie hakata podkreślała, że uważa się za awangardę „Ostmarkenverein” pruskiego, i, wierząc niezłomie w ostateczne zwycięstwo Niemiec nad światem, z tego punktu wyprawadzała wskazówki dla swej pracy. Hakata niemiecka organizowała kolonistów niemieckich w zachodniej części Kongresówki, a specjalnie w okolicach Łodzi, zakładała wyraźnie antypolskie placówki kulturalne bezprawnego nacjonalizmu niemieckiego, jątrzyła usilnie stosunki polsko-niemieckie wogóle.

Może w najbliższej przyszłości, przy większym rozmiarze pisma, będziemy mogli przytoczyć szczegóły, w jak ohydny sposób poczynali sobie hakatyści łódzcy. Ludność polska w Łodzi patrzyła na wszystko sama i wiecie zapamiętała... Niemcy łódzcy, obejmowawszy wszystkie stanowiska w urzędach wojskowych i politycznych — na tychże stanowiskach za-

pisali się znakomicie w pamięci łódzian swą arogancją niemiecką, grubiaństwem w stosunku do polaków, na każdym kroku zaś hakata niemiecka przeciwstawiała się istotnym interesom polskim.

Z chwilą ustąpienia władz niemieckich cała wojująca hakata niemiecka przycichła na chwilę. Lecz nie na długo. Już w miesiąc po fakcie oswożenia Polski od okupantów pruskich, nanowo zawrzała praca w niemieckich organizacjach hakatystycznych, praca zupełnie jawna. Dawniejszą urzędową „Deutsche Lodzer Zeitung” przeistoczono szybko w „Lodzer Freie Presse”. Dawniejsi ultra polakożercy pruscy, w rodzaju red. „Deutsche Post”, Adolfa Eichlera, wystąpienie przeciw którym w prasie za czasów niemieckich ścigało na siebie gniew i karę cenzury — grasują w dalszym ciągu...

Rozsadniki nacjonalizmu niemieckiego — liceum i inne szkoły otaczane troskliwą opieką rządów Beselerowskich i hakatystów miejscowych — pracują bez przerwy dalej. — Co gorzej, pracują w nich w jak najlepsze, rdzennie prusacy, gnębiaciele ludności polskiej za czasów okupacyjnych, szpicle i inne hjeny niemieckie.

Sprawy te stanowczo jak najrychlej wyświetlić muszą władze polskie. Nie idzie tu o pomniejszanie uzasadnionych praw mniejszości narodowych, które w Polsce muszą być i będą zagwarantowane — lecz o rzecz, której tolerować w żadnym państwie nie wolno, a mianowicie nie wolno w Polsce tolerować naszych dawniejszych gnębieli i szpicli, nie wolno tolerować placówek, jawnie wrogich dla Polski i jej narodu.

Niemcom w Polsce prawa racjonalne przyznane będą, choć przecie jasnym jest, jaka by oni odegrali rolę w razie zwycięstwa pruskiego — lecz na podtrzymywanie w Polsce awangardy niemieckiej i wychowywanie w naszym kraju gadów junkierskich nie może pozwolić społeczeństwo polskie.

O aresztowanie Niemojewskiego.

Jak donosiliśmy już wczoraj, w nocy z niedzieli na poniedziałek aresztowano w Warszawie Andrzeja Niemojewskiego. Jako powód aresztowania podano artykuł o Sejmie, zamieszczony w ostatnim numerze „Myśli niepodległej”, który to artykuł warszawski komisarz do spraw nadzwyczajnej wagi, ob. Anusz, określił jako zuchwały i zwalczający Sejm.

Pana Niemojewskiego wysłano już do Modliana.

W wywiadzie, jaki udzielił nadzwyczajny komisarz stolicy Anusz

współpracownikowi „Kurjera Polskiego”, p. Anusz podkreśla, że musiał aresztować A. Niemojewskiego ze względu na... bezpieczeństwo publiczne.

Aresztowanie p. Niemojewskiego wywołało w całym kraju zrozumiałe wzburzenie. Stowarzyszenie Polskich kupców i przemysłowców chrześcijan w Łodzi wysłało do pana prezydenta ministrów Ignacego Paderewskiego następującą depezę:

„Do Pana Prezydenta Ministrów Ign. Paderewskiego w Warszawie.

Czcigodny Panie, ze zdumieniem dowiedzieliśmy się o aresztowaniu Andrzeja Niemojewskiego, redaktora „Myśli Niepodległej”, sądząc że jest to nieporozumienie, nie przy puszczonej bowiem, aby za artykuł rzeczowy i z którym się, niestety, solidaryzujemy, można było pozbawiać wolności człowieka tej miary jak Niemojewski. Prosimy o interwencję i pozostajemy z wysokim szacunkiem

Zarząd Stowarzyszenia Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi.

Protest zupełnie zrozumiały. A jest podobnych jeszcze wiele z Warszawy i innych miast Królestwa.

Bo przecież stanowczo raz zerwać powinniśmy z praktykami, godnymi satrapów moskiewskich lub Beselewskich.

Brutalne pozbawienie wolności red. Niemojewskiego zasługuje bezwzględnie na potępienie. Prawda. W Warszawie istnieje stan wyjątkowy, lecz są chyba jeszcze inne, poza aresztowaniem i wywiezieniem do Modliana, środki, aby ukrocić w danym wypadku „wolność słowa i druku”, jeśli ona w mniemaniu władz wykonywana zostaje w szkodliwym kierunku.

Właściwie jednak artykuł p. Niemojewskiego nie można podporządkować pod żadną kategorię przestępstw prasowych. Jest on tylko wyrazem zapatrywania p. A. N. na sprawę Sejmu. Nie jest żadnym podburzaniem, godzącym w spokój publiczny.

Sądźmy, że zaszcze w całej tej sprawie nieporozumienie wynikłe skutkiem zbytnej gorliwości p. Anusza — zostanie usunięte, gdyż niewątpliwie wda się w tę sprawę prezydent ministrów i p. Niemojewski uzyska wolność.

(ms.)

Kronika polityczna.

Z Rady ministrów.

Na posiedzeniu rady ministrów w dn. 25 b. m. przyjęto projekty dekretów o odpowiedzialności za niedostarczenie ziemiopłodów, w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych o skarbie narodowym, w przedmiocie taksy dla komorników sądowych, o patentach na wynalazki, o ochronie wzorów rysunkowych i modeli i ochronie znaków towarowych. Nadto na wniosek min. skarbu postanowiono utworzyć przy nim następujące urzędy: dyrekcję monopolu tytoniowego, dyrekcję monopolu wódczanego, urząd nadzoru nad prywatnymi tow. ubezpieczeń, dyrekcję loterii państwowej i graficzne zakłady państwowe, wreszcie postanowiono mianować dla zlikwidowania agend b. wojskowego generał-gubernatorstwa w Lublinie specjalnego komisarza likwidacyjnego.

Pożyczka Państwowa.

Po jednodniowej zaledwie depresei pokup na polską pożyczkę państwową wzmógł się odrazu w sposób wprost niebywały. W ostatnich dwóch dniach w urzędzie pożyczek państwowych i w krajowej kasie pożyczkowej zakupiono polską pożyczkę państwową tylko w samych rbl. za 6,000,000. Wskutek trudności technicznych nie można dziś jeszcze obliczyć, do jakiej sumy sięgały zakupy pożyczki, poczynione w innych bankach. Z większych pożyczek wymienić należy: Towarzystwo Kredytowe Ziemskie za-

kupiło na własność pożyczki za 1,000,000 rb., Klub myśliwski za 50,000 mk. Poznań potwierdził odbiór asygnowat p. p. p. na ogólną sumę 50 mil. mk. Na poczet tej sumy już wczoraj wypłacono gotówkę 5 mil. mk.

Misja polsko-koalicyjna do Gdańska.

Jak donoszą z Poznania, polska misja wyjechała z Paryża do Gdańska. Misji tej towarzyszą przedstawiciele prasy po jednym z każdego mocarstwa koalicyjnego. Misja ta z Gdańska udać się ma na Toruń do Warszawy.

Generał koalicyjny, komenderujący Gdańskiem, nadesłał już do Poznania telegram, zawiadamiający o przybyciu misji koalicyjnej do Polski i proszący o wolny przejazd dla niej przez Toruń do Warszawy.

O jeńców francuskich w Polsce.

Generał Dupont ogłasza w piśmie polskim odezwę do jeńców francuskich, którzy pragną osiedlić się w Polsce, że ponieważ wojna nie jest jeszcze skończoną są obowiązani stawić się, gdyż w przeciwnym razie będą uważani za dezertorów. Muszą oni wrócić do Francji dla przeprowadzenia demobilizacji, po ukończeniu zaś wojny będą się mogli osiedlić w Polsce według swojej woli. W końcu odezwa przypomina im, że w domu czekają na nich rodziny i że Francja liczy na nich jako na pracowników po ukończeniu wojny.

Tow. polskiej żeglugi morskiej.

„Dziennik Związkowy”, jeden z najbardziej poczytnych pism polskich, wychodzących w Chicago, donosi, że w Nowym Jorku założyło się Towarzystwo żeglugi pod nazwą „Towarzystwo zapoczątkowania polskiej żeglugi morskiej”. Towarzystwo posiada kapitał zakładowy w kwocie 3 milionów dolarów. Wartość poszczególnych w obiegu będących akcji może do sięgnąć 25 mil. dolarów. Zadaniem towarzystwa jest budowa i kupowanie okrętów, nie zajmuje się natomiast handlem. Prezesem tego towarzystwa jest inż. Prószyński, skarbnikiem Filons.

Jeńcy francuscy w armii polskiej.

W Inowrocławiu można zauważyć na odwachu ochotników francuskich, którzy wstąpili do pułku krajowego. Pomimo tego, iż rwali się do walki, komenda używa ich tylko do służby garnizonowej. Noszą oni mundury francuskie na pierścionki wstążkę o barwach francuskich, a nie kepi oria polskiego. Większa część z nich włada dobrze językiem polskim.

Polskie biuro informacyjne.

W Genewie założono polskie biuro informacyjne dla spraw przemysłowych i handlowych.

Odezwa Rady Nar. Cieszyńskiej.

Rada narodowa księstwa Cieszyńskiego wydała następującą odezwę: Bracia szlachcy! Rada Narodowa pragnie swoją siedzibę do Krajowej Człowa ona nad Waszym losem i do kłada wszelkich sił, aby przynieść Wam rychłą pomoc i uwolnić kraj ojczysty od obecnego najazdu. Zgromadzone na konferencji pokojowej rządu uwiadomiliśmy już dokładnie o strasznej krzywdzie, wyrządzonej Wam i całemu Narodowi polskiemu przez rabuśniczy najazd czeski. Obrzątające barbarzyństwo tego niezgodnego z prawem najazdu w chwili, gdy już obraduje kongres pokojowy, zalało stanowczo potępienie u wszystkich narodów kulturalnych, które ze zgrozą dowiedziały się o wieszaniu i rozstrzelaniu walecznych obrońców wolności przez dzikich i barbarzyńskich żołdaków czeskich. Rząd Rzeczypospolitej w Warszawie kanonizowałemu Szlachkowi, a zwłaszcza robotnikom i górnikom wyrazić słowem najwyższej wdzięczności w imieniu całej Ojczyzny za waleczną obronę odwiecznej ziemi polskiej. Bądźcie jak najlepszej myśli i czekajcie, z siłą i odwagą na rychłe wyzwolenie. Po-

moc rychła i skuteczna nadchodzi. Nie ustawajcie teraz w walce. Niech żaden Czech na ziemi polskiej nie zna ani chwili spokoju ani bezpieczeństwa przed Waszą słuszną i wielką zemstą. Odmawiajcie pracy i sił Waszym wrogom Waszym. Niech wszędzie, gdzie pracują robotnicy czescy trwa strajk generalny, tak długo, póki nie zostaną z kraju wypędzeni. Rada Narodowa nagrodzi wszystkie stracone, bo to własność Wasza i całego Narodu polskiego. Kobiety, umacniajcie i wspierajcie mężów, braci i synów w tej świętej walce. Wdowy i sieroty po ofiarach walki otrzymają obite zasiłki i zaopatrzenia. Wytwarzajcie Niech żyje polski Szlak! Niema Polski bez Szlak! Cześć Wam!

Naczelną
Rada Narodowa
księstwa Cieszyńskiego.
Dnia 27 stycznia.

Postanowienia Rady Nar. Ks. Cieszyńskiego.

Rada narodowa księstwa Cieszyńskiego na posiedzeniu, odbytym w Krakowie, wczoraj rano uchwaliła wysłać natychmiast delegację do Warszawy celem przedstawienia Naczelnikowi państwa Piłsudskiemu, prezydentowi ministrów Paderewskiemu sytuację na Szlaku i znaczenia tego kraju dla Polski. Uchwała stwierdza, że Szlak jest dla Polski najważniejszą pozycją, od której zależy cała przyszłość przemysłu polskiego. W skład delegacji wchodzi ksiądz Londzin, dr. Kunicki, reprezentant górników pan Kantor, burmistrz Janeczko i pani Kluszyńska.

Ze względu na niebezpieczeństwo inwazji czeskiej do Galicji aż po Nowy Sącz, dla rzekomego oswoobodzenia rusinów przez Czechów uważa rada narodowa za konieczne, wezwać ludność Galicji i Szlakka do ujęcia za broń, celem obrony swoich ziem. Okrucieństwa czeskie powinny ostrzedz ludność, że nie wolno czekać. Granice zachodnie są w niebezpieczeństwie. Rada narodowa Szlakka Cieszyńskiego wydelegowała komisję, która po porozumieniu się ze stronnictwami galicyjskimi ma zorganizować wiele wieców w sprawie obrony Szlakka i Galicji zachodniej. Punktem zbornym dla zgłaszających się ochotników są komenda dworcowa w Dziedzicach i w Bielsku.

Przedstawicielstwo Polski zagranicą.

Minister spraw zagranicznych p. Paderewski wysłał do Komitetu Narodowego w Paryżu następujący telegram:

Nieodzownie koniecznym jest, by Komitet Narodowy Polski, powołany do reprezentowania u rządów morarstw sprzymierzonych i rządu związkowego szwajcarskiego interesów polskich podczas trwania konferencji pokojowej skoordynował akcję przedstawicielstw polskich w tych krajach. Równocześnie wysłać do przedstawicieli rządu polskiego Gannekiego w Wiedniu, Pruszyńskiego w Białogrodzie, Kutylowskiego w Kijowie, Mokrzyńskiego w Sztokholmie, Wódka w Hadze, Zalewskiego w Berlinie, następującą odrębną depezę:

Powołany przez naczelnika państwa generalissimusa Piłsudskiego, przyjąłem obowiązki prezydenta rady ministerstwa spraw zagranicznych. Należy mi na wyrażeniu panu podziękowania mego za poświęcenie, z jakim pan się oddał wypełnianiu obowiązków pańskich. Równocześnie proszę pana dalsze prowadzenie tymczasowo spraw poselstwa polskiego w Sztokholmie aż do nowej wiadomości. W najbliższej przyszłości powołam odpowiednio dyspozycje, obejmujące skuteczniejszą organizację przedstawicielstw (representation) zagranicą. o tem w właściwym czasie otrzyma pan wiadomość.

Wybory do Sejmu.

Wynik wyborów warszawskich. W Warszawie zostali wybrani z listy narodowej: Ignacy Paderewski—obywatel. Ro-

man Dmowski—publicysta, Dr. Gabryela Balicka—nauczycielka, Ludwik Gdyk—robotnik, Jan Rudnicki—rzemieślnik, Stanisław Brun—kupiec i przemysłowiec, Edward Dubanowicz—prof. uniw. lwowskiego, Aleksander Rosset—inżynier, Władysław Jabłonowski—publicysta, Stefan Rotterdam—lekarz, ławnik miasta.

Na miejsce Dmowskiego, który spełnia ważną misję w Paryżu, wchodzi ks. Zygmunt Kaczyński, kandydat praw.

Z P. P. S. wybrani: Norbert Barlicki — b. minister spraw wewn., Feliks Perl — redaktor „Robotnika”, Rajmund Jaworowski — inżynier chemik.

Z żydowskiej listy № 17: Nojach Prylucki—adwokat, Samuel Hirschhorn—literat żydowski.

Ponieważ główna komisja wyborcza ma wątpliwości co do prawomocności Pryluckiego, prawdopodobnie zastąpi go Dawid Nomborg.

Z listy żydowskiej tymczasowej rady narodowej № 11 wybrany Grünbaum Izaak—literat.

W Łukowie.
Na 48 obwodów powiatu łukowskiego nadesłały dotychczas rezultat 42. W samym Łukowie głosowało 80 proc. wyborców, w innych przeciętnie 85 proc., w kilkunastu obwodach 95 proc., a w jednej gminie 100 proc. Z okręgu garwolińskiego donoszą, że wybory odbyły się tam spokojnie. Przeciętnie głosowało 70 pr. Zamieszek nigdzie nie było.

W Sandomierzu.
Według wiadomości, dotychczas wybory odbyły się w gminach: Rzepin, Opatów i Jurkowie. Lokale wyborcze zdemolowano, członków komisji w Opatowie ciężko pobito. W gminie Lipników wyborcy wylamali drzwi lokalu wyborczego, usunęli członków komisji, wybrali nowy skład komisji i prowadzili dalej wybory. W Czyżowie szlacheckim wybory zostały przerwane siłą. Szczegółów brak.

Z Rady Miejskiej.

Wczorajsze posiedzenie Rady Miejskiej, przy udziale 36 radnych odbyło się pod przewodnictwem d-ra Rosenblatta.

Po odczytaniu porządku obrad przewodniczący zawiadomił obecnych, iż na skutek zaproszenia Komitetu obchodu rocznicy śmierci Kilińskiego, w uroczystości tej przyjmie udział delegacja Rady Miejskiej.

W sprawie nabycia na rzecz miasta koszar szeiblerowskich, burmistrz Skulski zaproponował wydelegowanie komisji dla dalszych pertraktacji z właścicielem, co zostało przyjęte.

Następnie odczytano zawiadomienie ministerstwa aprowizacji, że miasto nasze niebawem otrzyma dostateczny zapas produktów żywnościowych, które już są w drodze.

Nad wnioskami w kwestji przyjęcia misji amerykańskiej—po wyjaśnieniach burmistrza Skulskiego i przemówieniach p.p.: Sachsa, Stypulkowskiego i ks. Albrechta, — postanowiono przejść do porządku dziennego.

Z kolei odczytano raport o wynikach śledztwa w sprawie rewizji w synagodze.

Wniosek w sprawie poprawy losu woźnych i portjerów, po przemówieniach radnych — Szybiły, Kaczmarka, Pokorskiego, Harasza, Stypulkowskiego, ks. kan. Albrechta, inż. Klocmana, uchwalono odesłać do komisji pracy.

W sprawie skargi Tow. żyd. szkół średnich na zarząd kolejek podjazdowych o nieuwzględnianie cen biletów ulgowych dla młodzieży żydowskiej, inż. Skulski wyjaśnił, iż kolejki podjazdowe są zależne nie od miasta, tylko od ministerjum komunikacji.

Następnie uchwalono przemianowanie ulicy Widzewskiej na ulicę Kilińskiego.

Wniosek o asygnowanie 25,000 marek na doraźną pomoc dla jeńców wojennych uchwalono.

Wniosek o przyznaniu dla Pogotowia Ratunkowego 10,000 mrc. zapomogi do 1 marca r. b. uzależniono od sprawdzenia budżetu Pogotowia przez komisję skarbową magistratu.

Wniosek o wyznaczenie 250,000 marek na roboty miejskie według planów wydziału plantacji miejskich, po przemówieniach radnych: d-ra Sachsa, d-ra Konica, Harasza, Szybiły i wyjaśnieniu burm. inż. Skulskiego—zaakceptowano.

Sprawę dalszego uruchomienia fabryki Johna i Weigta w celu dania zarobku robotnikom—zatwierdzono.

Wreszcie rozpatrzone wnioski w sprawie unormowania opłat za ubój w rzeźni, które przekazano specjalnej komisji w sprawie unormowania plac nauczycieli religji, śpiewu, rysunków i t. p., odesłano do komisji skarbowej, jak również nagły wniosek w sprawie ograniczenia wyrobu alkoholu.

Wobec panującego na sali zimna resztę drobnych spraw odłożono do następnego posiedzenia.

Kronika

— **Telegram Paderewskiego.** Narodowy Komitet Wyborczy Stronnictw Demokratycznych otrzymał depezę następującej treści:

Wzruszony serdeczną depezą panów słu wam panowie i całym komitetowi braterski uścisk dłoni, ufam, że dzielna wasza praca przedwyborcza wyda obfity plon w postaci Sejmu przejętego idea patriotyczną i umiającego budować przyszłość Ojczyzny.

J. Paderewski.

— **W sprawie wyborów do Rady Miejskiej.** Główny Komitet wyborczy do Rady Miejskiej uprzejmie prosi członków Komitetów miejscowych o niezrzekanie się mandatów, ponieważ tylko w tym czasie możliwym będzie pomyślnie przeprowadzenie czynności wyborczych, związanych z tyloma trudnościami.

Termin zebrań członków poszczególnych Komitetów miejscowych celem dokonania wyboru przewodniczących wyznaczonym został na dzień 30 stycznia r. b. na godz. 6 po poł. i o tym terminie zostały rozesłane specjalne zawiadomienie z oznaczeniem lokali wyborczych i składu członków.

Zebrań informacyjne pp. przewodniczących Komitetów Miejskowych odbędzie się w dniu 31 stycznia r. b. o godz. 5 po poł. w gmachu Sądu Okręgowego (Pańska 115).

Wobec niemożności przyjęcia mandatu przez p. Michelisa na członka Komitetu Głównego, powołany został p. Stefan Mokrosiński.

— **Wezwanie.** Należytości za dostarczone oddziałom P. O. W. produkty żywnościowe i wykonywane świadczenia, zarówno przez osoby prywatne, jak i samorządne instytucje, w okresie od d. 10 listopada 1918 r. do chwili przekazania oddziałów P. O. W. Wojsku Polskiemu—winny być zgłoszone w formie szczegółowych wykazów do Oddziału I Sztabu Generalnego W. P. (Ref. P. O. W.), Warszawa, Plac Saski 6, do dnia 8 lutego 1919 r. Po tym terminie żadnych rachunków uwzględniać się nie będzie. Inne pisma proszone są o przedruk niniejszego.

— **Z Urzędu skarbowego.** Prezes Państwowego Zarządu skarbowego dla miasta i okręgu łódzkiego, p. Bernard Pilcer wyjechał w sprawach urzędowych, na kilka dni do Warszawy.

— **Roboty publiczne.** Przedstawiciel ministerstwa pracy dr. Wierzbicki przysłał oficjalne zawiadomienie, że rząd na posiedzeniu Rady ministrów zatwierdził projekt robót publicznych na powiat łódzki i łaski na sumę 8 milionów marek. Oprócz tego w powiecie łaskim będą podjęte roboty publiczne przy budowie kolejek podjazdowych, na co sejmik łaski otrzymał zasadniczą zgodę ze strony rządu na wyasygnowanie na ten cel kilka milionów pożyczki.

Oprócz budowy szosy Łódź — Rzgów, w łódzkim powiecie projektuje się budowa szosy Łódź — Piątek.

— **Z P. M. Szkolnej.** Na posiedzeniu zarządu okręgowego polskiej Macierzy szkolnej rozpatrywano sprawę utrzymania ścisłego kontaktu pomiędzy zarządem okręgowym a poszczególnymi kołami.

Dla utrzymania tegoż kontaktu postanowił zarząd utworzyć stanowisko

inspektora, którego zadaniem byłoby częste zwiedzanie miejscowych koł, w celu pobudzania zarządów tych koł do intensywniejszej pracy, polegającej na organizowaniu kursów dla alfabetów, urządzaniem odczytów, teatrów amatorskich i pogadanek dla dzieci, jak również przedstawienia w czasie właściwym sprawozdań z działalności tych instytucji.

— **„Polska na przełomie”.** Jak się dowiadujemy, dzisiejszy odczyt ks. prof. Czesł. Oraczewskiego w Sali Koncertowej na temat: „Polska na przełomie” wzbudził wielkie zainteresowanie.

Pozostała niewielka ilość biletów jest do nabycia w filji „Kurjera Warszawskiego” Andrzeja 3, do godz. 4-ej po poł., a od 4 przy kasie Sali Koncertowej.

— **W sprawie aprowizacji kraju.** Dnia 4 lutego odbędzie się w ministerjum aprowizacji, narada w sprawach ogólnoprowizacyjnych kraju, na którą wydział zaprowiantowania m. Łodzi wysłał swego delegata.

— **Powrót delegacji.** Dziś powróciła ze zjazdu pocziarzy delegacja łódzka złożona z pp: dyr. Zaidlera, Wandurskiego, Kustosika i Dziuby.

— **Z T-wa Badań nad Dziećmi.** Dnia 31 b. m. w lokalu Towarzystwa (Dzielna 44), o godz. 8-ej wiecz. odbędzie się posiedzenie neukowe członków, oraz wprowadzonych gości.

Na porządku dziennym referat p. J. Abramsonówny n. t. „Przyczynki do badań psychologicznych nad dziećmi szkolnymi”.

— **Z Koła ogrodników.** W niedzielę, 2 lutego, o godzinie 3 po południu, w lokalu T-wa Krajoznawczego, (Aleje Kościuszki 17) odbędzie się miesięczne zebranie członków Związku ogrodników Koła łódzkiego.

— **Podział węgla.** Wczoraj na posiedzeniu wydziału zaprowiantowania m. Łodzi zastanawiano się nad nowym rozporządzeniem państwowego urzędu węglowego, na mocy którego Łódź otrzymywał będzie węgiel, w tym stosunku, iż do każdego transportu węgla kostkowego dodana będzie w jednej trzeciej części pospółka (drobny węgiel).

Wobec powyższego wydział opałowy zmuszony jest tę samą proporcję zastosować przy wydzielaniu węgla kooperatywom, jak również i ogółowi mieszkańców miasta.

— **Podziękowanie.** Proszeni jesteśmy o zamieszczenie następującego podziękowania: „W ciężkich chwilach, jakie odrodzona Rzeczpospolita przeżywa, zniewolona do walki na wszystkich frontach, każdy ochotnik i każdy grosz, złożony na ołtarzu Ojczyzny ma ogromne znaczenie; tym serdeczniej powitać należy każdy objaw obywatelskiego pojmnowania obowiązków, jakiego dowód dało Koło Pabjanickie Ligi Kobiet P.P.W.

P. P. Zofii Chodkowskiej i Czesławy Wojeńskiej, które w imieniu Ligi Kobiet w Pabjanicach złożyły hojną ofiarę w sumie 1,296 mk. 38 fen. i 9 rb. na rzecz obrońców Lwowa, Dowództwo Okręgu Generalnego Łódzkiego składa najserdeczniejsze podziękowanie, a pieniądze skierowuje do Dowództwa na Galicję Wschodnią przez Sztab Generalny w Warszawie.

Podpułkownik i Szef Sztabu.

— **Czyja zguba?** W ubiegły piątek, 24 b. m. około godz. 2 m. 30 po poł., doróżkarz № 20, zamieszkały przy ul. Zgierskiej 82, podniósł na rogu Długiej i Benedykta paczkę, która wypadła jakimś pasażerowi, jadącemu tramwajem.

Paczkę tę, zawierającą suknię i bluzkę znalazca złożył w komisariacie policji przy ul. Długiej № 29.

Teatr i Muzyka.

Z teatru dla dzieci i młodzieży.

W nadchodzącą niedzielę o godz. 3-ej po poł. w Domu Ludowym Przejazd 34, odbędzie się jedenaste widowisko dla młodzieży. Zespół dziecięcy odegra po raz pierwszy przesłaniczny utwór poetki Władysławy Izdebskiej p. t. „Naszyjnik babuni”, ze śpiewami i tańcami. Uzupelnia widowisko „Wieszczka lalek”, która tak się podobała na ostatnim przedstawieniu i „Łakomy Doktor”, oraz Deklamacja.

Telegramy.

Komunikat Polskiego Sztabu Generalnego z dnia 28 stycznia:

Litwa—Białoruś: Wojska bolszewickie zajęły Koszedary 40 klm. na wschód od Kowna, Orany i posuwają się od Lidy w kierunku na Zekwiany, od Strominy doszli do rzeki Zelwianki.

Wołyń: Włodzimierz Wołyński został ponownie zaatakowany przez wojska ukraińskie. Nieprzyjaciel ponosił wielkie straty i cofnął się w popłochu.

Galicja wschodnia, grupa generała Romera: Oddziały nasze wyparły nieprzyjaciela z Korczowa na zachód od Betza.

Grupa generała Rozwadowskiego: Drobne utarczki patroli, słaba działalność artylerji.

Szlazk Cieszyński: Dnia 27 po południu wkroczyli czesi do Cieszyna, opuszczonego poprzednio przez nas. Na nowej naszej linii spokój.

Szef sztabu generalnego.

Akcja dyplomatyczna.

WARSZAWA, 29. I. (PAT.) Natychmiast po otrzymaniu wiadomości o najeździe Czechów na Szlask Cieszyński minister spraw zagranicznych podjął energiczną akcję dyplomatyczną, wysyłając między innymi dłuższe depesze do Clemenceau i Wilsona. Najbliższa przyszłość wyjaśni niewątpliwie, czy i jak dalece rządy państw sprzymierzonych były poinformowane o akcji Czechów.

Wybory w Lubelskiem.

LUBLIN, 29. I. (PAT.) „Głos lubelski” dowiaduje się, że według obliczeń prywatnych w powiecie lubelskim był następujący przebieg głosowania. Wybory naogół spokojne. Tylko w Ządobiu służba folwarczna zaczęła się tłoczyć do lokalu wyborczego, aby rozpuścić komisję wyborczą na czele której stał, ich zdaniem burżuj. Szerogowiec Tepniak nie chciał ich wpuścić, wobec czego rzucili się na niego, pobili go mocno i wyrwali karabin. Żołnierze dali najpierw salwę w górę, a gdy to nie pomogło—w tłum, przyczem padło 2 ludzi.

Na listę socjalno-ludową padło w tym okręgu 15,155 głosów, na listę narodowo-miejską 287, na listę socjalistyczną 7,767, na listę narodowo-wiejską 7,315, na listę zjednoczonych polskich stronnictw ludowych 5,067, na listę zjednoczonych ortodoksów żydowskich 1,517.

Wiści z Ukrainy.

KIJÓW, 29. I. (PAT.)—Potwierdza się wiadomość, o zajęciu Połtawy przez ukraińców. Ukraińcy maszerują na Charków, na który bolszewicy nałożyli 40 milionów kontrybucji. Bolszewicy zaczęli już Charków opróżniać.

KIJÓW, 29. I. (PAT.)—Dyrektorjat wydał rozkaz mobilizacyjny, powołujący pod broń oficerów do 50, a żołnierzy i podoficerów do 35 r. życia.

KIJÓW, 29. I. (PAT.)—Z Odessy donoszą, że francuski generał Danselh objął naczelne dowództwo nad wojskami, które wylądowały w porcie.

KIJÓW, 29. I. (PAT.)—Dyrektorjat wydał ustawę, mocą której, służącym w armji republikańskiej kozakom, przyznaje się po 2 dziesięciny ziemi, zapomogę 1000 rb. jednorazowo, oraz kredyt 1000 rb. na 5 lat.

KIJÓW, 29. I. (PAT.) Dotychczasowe wybory do kongresu wykazały przewagę socjalnych rewolucjonistów.

Prezydent ministrów Czechowski oświadczył, że rokowania między koalicją, a Ukrainą są na najlepszej drodze. Prasa kijowska omawia wypowiedzenie wojny bolszewikom, jako za początkowanie ogólnej wojny przeciw bolszewikom.

KIJÓW, 29. I. (PAT.) Kijowskie pisma donoszą, że między armją dońską a armją ochotniczą doszło do zupełnego porozumienia. Obydwie armje połączyły się i walczą pod dowództwem gen. Denikina.

Niemcy szykują się do walki z Czechami.

POZNAŃ, 29. I. (PAT.) „Schlesische Zeitung” pisze: Rząd niedocenia niebezpieczeństwa, grożącego Szlaskowi od południa. Przez zdobycie Bogumina czesi stanęli u wrót górnego Szlaska. Taki sam pierścień zatoczyły wojska serbskie około gór Klodzkich (Glatzgebirge), Karnonoskich i Walbrzyckich w pobliżu naszej granicy. Gościniec Nowy i Nowy Świat zostały obsadzone przez Czechów. Największą zagrożoną jest Klodzko. Wedle zupełnie pewnych wiadomości, z tamtej strony granicy czesi zamierzają zaatakować hrabstwo Klodzkie. Z 3 stron, od stolicy Jawornika, od strony Mierzyborza i od strony Bromowa,

przygotowują także wypad na Saksonję. Świadczą o tem silne koncentracje wojsk w okolicy Liberca. Wojska czeskie są rozmieszczone całym oddziałami wzdłuż linii kolejowej, aby mogły być szybko wysłane na oznaczone miejsca. W ostatnim tygodniu odbyły się znaczne przesunięcia wojsk ku granicy pod Kocia Szyję. Dzięki rozprzestrzenionemu szpiegostwu, czesi są o stosunkach niemieckich doskonale poinformowani. W Klodzku są obecnie austriaccy urzędnicy, czesi z urodzenia. Mimo małej frekwencji wychodzą z Międzyborza 3 pociągi osobowe za granicę i kilka pociągów towarowych. Na granicy niema żadnej kontroli. Jest więc niebezpieczeństwo, że pewnego pięknego poranku wkroczą wojska czeskie do Międzyborza. Zapobiedz temu może tylko ostra kontrola na granicy.

Nieudany zamach na Scheidemanna.

BERLIN, 29. I. (PAT.) Pisma niemieckie donoszą, że przed kilku dniami zamierzali Spartakusowcy wykonać zamach na Scheidemanna w chwili, gdy powracał z Kastelu do Berlina. Zamachu miano dokonać na kole. Został on jednak udaremniony dzięki temu, że pociąg skierowano na inną linię.

Zajęcie Kijowa przez bolszewików.

Według pogłosek, które doszły do Warszawy, Kijów zajęli bolszewicy. Rząd w Kijowie sprawują: Kocubinski i Piatakow. Petruła znajduje się Płoskirowie.

Ogłoszenie.

Magistrat m. Łodzi zawiadamia, iż został upoważniony do przyjmowania ofiar na

Skarb Narodowy

w postaci drogocennych metali, jak złoto, srebro, platyna i przedmioty z tych metali wykonane oraz miedzi pod wszelkimi postaciami, drogich kamieni wszelkiego rodzaju, pieniędzy i walorów, a więc: obligów, akcji, papierów procentowych i kuponów

Wzamian za złożone obrączki złote, osobom życzącym sobie, Urząd Skarbu Narodowego wydawać będzie obrączki żelazne z napisem „złoto Ojczyźnie 1919 r.”

Wyżej wymienione przedmioty przyjmuje

Główna Kasa Miejska

Nowy Rynek 14, okienko № 1.

w godzinach od 1 do 3 po południu za odnośnymi pokwitowaniami

Magistrat.

Licytacje przymusowe.

W czwartek, dnia 30 stycznia 1919 r. odbędą się następujące licytacje za gotówkę:

Między godz. 9—12 przed poł.

- Przy ulicy Młynarskiej Nr. 2 — Szafa, lustro.
- Brzezińskiej Nr. 9 — Maszyna do szycia
- Brzezińskiej Nr. 74/76 — Ołomana
- Północnej Nr. 9 — Maszyna do szycia
- Północnej Nr. 14 — Maszyna do szycia.
- Nowomiejskiej Nr. 21 — Kredens, szafa, z kordy pluszowe
- Podrzecznej Nr. 19 — Lustro
- Zgierskiej Nr. 20 — Szafa z lustrem
- Zgierskiej 146 — 1 orkiestron mechaniczny
- Fajtra II-ga Nr. 5 — Lusiro
- Aleksandrowskiej Nr. 85 — Maszyna do szycia

Między godz. 12—3 po poł.

- Przy ulicy Szkolnej Nr 12 — Stół
- Konstantynowski Nr 74 — Kredens, ołomana
- Sredniej Nr 4 — Stół, komoda
- Wschodniej Nr 85 — 3 bufety sklepowe
- Sredniej Nr 78 — Szafa z szymbami
- Solnej Nr 5 — Przybór do pisania z zegaram
- Widzewskiej Nr 32 — Szafa sklepowa
- Olgińskiej Nr 14 — 6 krzesel, stół, szeslong

Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Łódź, 28. I. 1919

Ważne dla drob. sklepów

„KOMANDYTOR”

Drobn. Kupców i P.P. w Łodzi ul. Andrzejka 32

dawniej ulica Długa Nr. 105. poleca różne towary kolonialne

Przeznaje się kupna składu aptecznego w Łodzi.

Zgłoszenia proszę nadsyłać z podaniem ceny do Administracji pisma tego pod lit. „LR”

OGŁOSZENIA DROBNE.

- A.A.A.A. Baczność!** Tania wyprzedaż resztek. Skorzystajcie z okazji 50 proc. taniej niż ceny zw. Rozmaite resztki na męskie, damskie i dziecięce ubrania i palta. Towary na bluzki, watolina na czapczki, bostony, szewloty, welury, chustki szimowe, jedwabie na bluzki, barchany, tianele, cęgi, spódnice, haiki. Nabywać można prawie za połowę ceny. Łódź, Widzewska № 40, m. 10, ront. II p., na prawo.

Swierzbę

szybko leczy mydlana — **Maść P. — Hebdy** w siódkach na 1—3—12 osób. Nie plami bielizny, ma przyjemny zapach. Zadać wszędzie. Skład główny Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie, ul. Elektryczna № 35. W Łodzi, Lipiński, ulica Orza № 3

Ogłoszenie

Na skutek otrzymanego zawiadomienia Państwa Centralnego, że, pożyczając od 15 stycznia r. b., węgiel dla Łodzi wydzielanym będzie z odpowiednią ilością popiołki. Oddział Opalowy zmuszony jest wnieść ludności miejskiej węgiel w stosunku: 2/3 grubszego i 1/3 popiołki

Zarządzenie to obowiązuje do odwołania.

Magistrat.

- A.A.** Obrączki ślubne różne fasony, duży wybór gwarancja za złoto najtaniej bo w domu prywatnym, Brzezińska 10, J. Piacek
- Centromanika** określa stan choroby wskazuje ułajonych cierpien dotęgliwość, ułomność, słabość i powolność. Diagnostyk Prognostyk przyjmuje od 10 do 1, i od 3 do 5, Gubernatorska № 31, m. 27.
- Drzewo dla stelmachów** Suche, sprychy i t. Do sprzedania ul. Franciszkańska № 41. H. W. Lan nass
- Jedyny w Łodzi zakład** naprawy i czyszczenia garderoby używanej: przebrała, nieuje odświeża, czyści, plecie chemicznie i farbami garderobę męską. Roboty wykonuje starannie szybko i t. Poleca Sortowania Chrześcijańska Piotrkowska 174
- Jan Królkowski** zgnit paszport polski, wydany w gminie Mikołajew nowiat Brzeziński
- Kupuję** różne kwity lombardowe, brylanty, złoto, srebro, a także i szuby sztuczne, Łódź Piotrkowska № 9 lewa oflegna, II piętro P. Kon
- Koni naje** roboty chęć zatrudnić, eolodzieantle lub częstolowo Srebrzyńska 49. Kozłny
- Kasjerka** inteligentna, skromnych wymagań, do jednej z większych firm — potrzebna zaraz. Oferty pod „Polka” składać w Administracji
- Ludwik Gładziński** zgubił legitymację chlebową, wydaną dla 2 osób, z nazwiskiem przy ul. Aleksandrowskiej
- Łozka** żelazna, materace, umywalki, wózki dziecięce i maszynki do masel, Sienkiewicza 25
- Master** — adun poszukuje pracy, w zakresie tego fachu Oferty pod „Zdun” można składać w sklepie, Szkolna № 25
- Mordko Fischer** Golla zgubił paszport, wydany w Łodzi, oraz patent
- Ołomane** używaną, kreśla, Szafę tania sprzedam Sienkiewicza 59 wladocis u stroza
- Praktykant** platny z 4-klasowym wykształceniem — potrzebny do księgarni Gebethuera i Wolffa, ul. Piotrkowska 87. Zgłoszenia osobiste od 5—6 po poł
- Pokoju** kawalerskiego dwóch, sypialni, pokoju z kuchnią, z wygodnym poszukiw. Zgłoszenia do redakcji dla H—a
- Panienska** z 4-klas. wykształceniem poszukuje posady kasjerki, ekspedientki lub za korepetytkę dzieci z klas I, II i III na prowincję lub na miejscu. Wiadomość przy ul. Nawrot 55 n. n. Wirowskiej
- Pianina**, fortepiany nowe używane. Można na raty. Sienkiewicza № 25, Chodkowski.
- Pokój** z elektrycznym oświetleniem do wynajęcia przy chrześcijańskiej rodzinie. Ulca Szkolna № 14 Wolski
- Poszukuje** korepetytora języka polskiego, Rozwałowska 6 m. 4, I piętro, wafata z podwórza
- Petronela** Rutecka zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi
- Sklep** kolonialny do sprzedania w Sraz, Wiadomość Szkolna 25
- Sprzedam** szafę do rzeczy, białą, lizniarkę, stołek do kąpi, lustro komoda i garnitur marynarski. Wiadomość: ul. Wólczańska № 18 m. 5, od 3 do 5 p. n.
- Skradziono** papiery czoładnicze wydane w Cechu Kowalskiego, na imię Władysława Górkielwica
- Tolha** Roehberger zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi
- Waleria** Manuściak zgubiła kartę węglowa
- Zofia** Królkowska zgubiła legitymację chlebową, wydaną na Targowej, na 3 osoby
- Zgubił** paszport polski na imię Feliksa Stasiaka oraz rawers na 110 rb. podpisany przez Przybył ostrzeżenie przed nabyciem takiego zofia D. Kowska, skurta paszport niemiecki, wydany w Łodzi